

→ МЕДІА БЕЗ БАР'ЄРІВ:

інформаційна доступність

Для створення доступних інформаційних матеріалів необхідно дотримуватися переліку правил. Вони дадуть можливість комфортно отримувати інформацію всім зацікавленим, зокрема людям з інвалідністю.

ІНФОРМАЦІЙНА ДОСТУПНІСТЬ

Різноманітність форм надання інформації, що включає використання мов, текстів, абетки Брайля, тактильного спілкування, великого шрифту, доступних мультимедійних засобів. Так само як і друкованих матеріалів, аудіозасобів, звичайної мови, читців, а також підсилювальних й альтернативних методів, способів і форматів спілкування, зокрема інформаційно-комунікаційної технології.

СТВОРЮЄМО ДОСТУПНІ ТЕКСТОВІ МАТЕРІАЛИ

- Використовуйте коректну термінологію. Не завжди потрібно підкреслювати, що в людини є певні ознаки. Наприклад, інвалідність — це лише одна з характеристик людини, яка не визначає її особистість і цінність. Але якщо важливо згадати про це, то починайте зі слова «людина».
- Використовуйте зрозумілі всім слова, уникайте використання важких для розуміння скорочень, символів. Наприклад, «Мінре» (Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України) краще замінити на повну назву, а в дужках зазначити, що далі будете використовувати скорочення.
- Не використовуйте фразеологізми, метафори, які складно зрозуміти широкому колу осіб (наприклад, дамоклів меч, авгієві стайні).

- Уникайте іншомовних слів. Уживайте такі слова тільки у разі, якщо це справді потрібно за певного контексту, обов'язково пояснюйте їх. Наприклад, скринрідери — програми, які розпізнають, інтерпретують та озвучують текст. Як і у випадку зі скороченнями, після пояснення допустимо вживати такі слова в тексті.
- Якщо термін або аббревіатуру все ж необхідно вжити, неодмінно надайте їхнє пояснення. Особливо уважно потрібно ставитися до аббревіатур, які в різних сферах можуть мати різне значення. Наприклад, МКС означає як Міжнародну космічну станцію, так і Міжнародний кримінальний суд.
- Використовуйте прості речення (не більше 15 слів). Для кожної нової ідеї — нове речення.
- Вживайте просту пунктуацію. Коли в одному реченні є і коми, і двокрапки, і крапки з комами, вкрай важко зрозуміти основну думку автора / авторки.
- Уникайте речень із заперечними конструкціями. Формулюйте думку так, щоб вона мала форму ствердження. Наприклад, речення «Прожитковий мінімум не може не бути рівним реальній вартості споживчого кошика» краще сформулювати «Прожитковий мінімум має бути більшим за вартість споживчого кошика».
- Уникайте пасивних дієслів і пасивних конструкцій, замінійте їх на активні. Наприклад, «Радюю була ухвалена програма» краще подати як «Депутати ради ухвалили програму».

СТВОРЮЄМО ДОСТУПНІ ЗОБРАЖЕННЯ ТА ІНФОГРАФІКИ

- Використовуйте зображення високої якості, розмір яких достатній, щоб зрозуміти деталі та необхідні елементи. Перевірте зображення на чіткість і видимість елементів, зробивши їх чорно-білими.
- Додавайте текстовий опис зображень. Чим важливіший зміст зображення, тим детальнішим має бути опис.
- Подавайте зміст інфографіки текстом. Інфографіка — це зображення, яке програми екранного доступу не озвучують.
- Замість тексту білого кольору краще використовувати інші світлі кольори (наприклад, кремовий).
- Використовуйте чіткі й зрозумілі ілюстрації та символи, які не мають подвійного трактування.

СТВОРЮЄМО ДОСТУПНІ ВІДЕО- ТА АУДІОМАТЕРІАЛИ

- Додавайте до відеоматеріалів синхронізовані субтитри. Створюючи субтитри, їх необхідно:
 1. розміщувати по центру в нижній частині екрану так, щоб вони не блокували інший важливий візуальний зміст на екрані;

2. розміщувати на відстані не менше 1/12 загальної ширини екрану ліворуч і праворуч від краю екрану;
 3. відступати від нижнього краю екрану не менш ніж на 1/12 від повної висоти екрану;
 4. використовувати два текстові рядки, у разі одного рядка — займати нижчий з двох можливих;
 5. кожний рядок субтитрів має містити приблизно 35 літер (до 40 символів з прогалинами);
 6. застосовувати темні шрифти без засічок (Verdana (Вердана), Arial (Аріал), Ubuntu (Убунту), Tahoma (Тахома), Calibri (Калібрі)) на світлому тлі або світлі шрифти на темному тлі;
 7. субтитри мають бути синхронізовані з аудіоконтентом;
 8. позначати закадрові голоси, звукові ефекти, стиль мовлення.
- Додавайте до відеоматеріалів переклад українською жестовою мовою. Створюючи переклад, необхідно врахувати таке:
 1. відеопереклад жестовою мовою має розміщуватися у правому нижньому кутку відео;
 2. зображення перекладача / перекладачки має бути чітким і контрастним;
 3. зображення перекладача / перекладачки має бути достатнього розміру (не менше 1/6 відеоматеріалу), щоб відобразити вираз обличчя, всі рухи верхньої частини тулуба разом із руками.

- Додавайте текстовий або аудіоопис до відеоматеріалів.
- Для аудіоматеріалів бажано додавати стенограми (текстовий варіант).

ГОТУЄМО МАТЕРІАЛИ ДО ДРУКУ ЧИ РОЗМІЩЕННЯ НА САЙТІ

- Розділіть інформацію на тематичні блоки. Наприклад, у пресрелізі важливо винести в різні абзаци мету заходу, дату та місце проведення, інформацію про результати.
- Виділіть важливу інформацію контрастним щодо тла кольором і розмістіть її в логічній послідовності. Наприклад, у пресрелізі можна виділити іншим кольором слово «мета», дату та години проведення.
- Інформаційні блоки повинні містити основну інформацію, без перевантаження деталями.
- Використовуйте шрифти без засічок (Verdana (Вердана), Arial (Аріал), Ubuntu (Убунту), Tahoma (Тахома), Calibri (Калібрі)) розміром не менше 14 кеглів, залишайте інтервали між рядками не менше 1 пункту.
- Уникайте нанесення тексту на зображення. Допустимо публікувати текст на зображенні за умови додавання однотонного тла для тексту, яке допоможе виділити літери на тлі зображення.
- Уникайте курсиву, підкреслень, написання фраз, текстів повністю великими літерами, «спеціальних дизайнів».
- Уникайте різнокольорових шрифтів.

ГОТУЄМО МАТЕРІАЛИ ДО ДРУКУ ЧИ РОЗМІЩЕННЯ НА САЙТІ

- Приберіть переноси.
- Вирівнюйте тексти за лівим краєм і зробіть проміжки між абзацами.
- Залишайте поля достатньо великими, щоб сторінка не виглядала перевантаженою.

ДОДАТКОВІ КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

Матеріали ГО «Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ» щодо безбар'єрності за [посиланням](#)

Методичні рекомендації щодо забезпечення безбар'єрності у сфері медіа за [посиланням](#)

Словник безбар'єрності за [посиланням](#)

Довідник безбар'єрності за [посиланням](#)

Рекомендації Українського товариства глухих (УТОГ) за [посиланням](#)

ЯК МАЄ ВИГЛЯДАТИ ДОСТУПНИЙ МАТЕРІАЛ

Пропонуємо вашій увазі приклад, як зробити складний матеріал більш доступним для розуміння. Також наводимо пояснення, чому ми спрощуємо саме так.

Оригінальний текст

Отримай перший журнал для мам дітей з інвалідністю «Сяйво»

Корисні лайфхаки, особисті історії та поради спеціалістів: в Україні створили перший журнал для матерів дітей з інвалідністю.

Глянець, що вийде у друк вже цього літа, має допомогти батькам у вихованні малечі та подоланні найпоширеніших проблем. Знайти журнал можна буде на полицях центрів надання соціальних послуг, в інклюзивно-ресурсних центрах і лікарнях.

Що не так

Слово «лайфхак» зрозуміле лише тим, хто добре володіє англійською. Також краще спочатку написати, що вийде журнал, а далі вже про його зміст.

Слово «глянець» не дає чіткого розуміння, що мова про журнал. Речення надто довге та заплутане. Спочатку має бути «що», далі — «для чого». Це не загублена річ, а корисний інформаційний матеріал. Тому краще вказувати, де можна отримати.

Як має бути

Отримай перший журнал для мам дітей з інвалідністю «Сяйво»

В Україні вийшов перший журнал для мам дітей з інвалідністю. У ньому корисні поради, історії людей.

Журнал надрукують вже у липні. Він допоможе батькам виховувати дітей та подолати труднощі в цьому процесі. Журнал можна отримати в центрах надання соціальних послуг, інклюзивно-ресурсних центрах, лікарнях.

Оригінальний текст

Життя з інвалідністю — не вирок для дитини та її рідних. Саме історії, які розбивають популярний міф і надихають разом зі своєю малечею підкорювати нові вершини, у журналі «Сяйво» зібрали ГО «Епіпросвіта» та БФ «Світ Українцям».

Серед авторів — успішні матусі, які поєднують власну справу чи кар'єру з турботою про дитину з особливими потребами і справляються з цим на відмінно. А ще на сторінках журналу — корисні й важливі поради від психологів, реабілітологів, нутриціологів та інших профільних спеціалістів, що допоможуть батькам справлятися із найпоширенішими проблемами, які виникають у перші роки виховання малечі.

«В українському суспільстві роками живе стигма, що народження дитини з інвалідністю обов'язково ставить хрест на житті та кар'єрі їхніх матерів. Проте за 5 років власного досвіду виховання доньки з інвалідністю я зустріла

Що не так

Слово «вирок» більше асоціюється з чимось злочинним. Тому краще повернути в позитивне русло. Після цього можна казати про те, чим журнал стане корисним сім'ям, в яких є діти з інвалідністю. І хоча здається, що аббревіатури ГО та БФ відомі всім, при першій згадці варто давати їхнє повне значення, а в дужках вказувати саму аббревіатуру.

Перше речення довге та заплутане. Також незрозуміло, чому даємо оцінку успішності дій мам «на відмінно». Необхідно не вживати незрозумілі професії. Допустимо не перераховувати всіх фахівців, чиї поради будуть у журналі.

Слово «стигма», яке має кілька значень у різних галузях знань, важко зрозуміти. Краще вжити фразу, яка описує це слово. Також заміна слова «роками» на «багато років» допомагає зрозуміти, що явище не нове. Фраза «ставити

Як має бути

Інвалідність не є чимось страшним. Історії родин допоможуть подолати страхи, розвіяти міфи та надихнуть вас. На сторінках журналу багато корисної інформації. Її для вас збирали представники Громадської організації «Епіпросвіта» (далі — ГО «Епіпросвіта») та Благодійного фонду «Світ Українцям» (далі — БФ «Світ Українцям»).

Мами дітей з інвалідністю поділилися своїми історіями. Вони виховують своїх дітей і працюють. Їм все вдається. На сторінках журналу поради від психологів, реабілітологів та багатьох інших фахівців. Завдяки їм можна впоратися з труднощами перших років життя дитини.

«В українському суспільстві багато років існує негативна асоціація, що народження дитини з інвалідністю заважає мамі працювати. Проте за п'ять років власного досвіду виховання доньки з інвалідністю я зустріла велику кількість

надзвичайно велику кількість натхнених, успішних і цікавих матусь. Ми вирішили зробити журнал, який би показав щасливе життя, можливості та розвиток для тих, хто ще шукає свій шлях самореалізації та щастя.

У журналі немає моралізаторства та людей у білих пальтах, зате є лайфхаки, як зробити корисний сніданок, макіяж за 7 хвилин після недоспаної ночі або які домашні вправи допоможуть підтримувати форму і гарний настрій», — каже Нія Нікель, керівниця проекту та засновниця ГО «Епіпросвіта».

Прочитати журнал можна онлайн за цим посиланням.

«Сяйво» — це спільний однойменний проєкт ГО «Епіпросвіта» та БФ «Світ Українцям», розпочатий навесні 2024 року. В його межах досвідчені фахівці, зокрема психологи, терапевти та нейропсихологи, під час вебінарів розповідають про психоемоційні проблеми батьків, відповідають на особисті запити

хрест» хоча і є поширеною, але це метафора і її потрібно пояснювати. Слово «надзвичайно» ускладнює сприйняття речення. Фраза «велика кількість» сама собою дає розуміння, що таких матусь багато. Характеристики матусь краще подати окремими реченнями, тоді не складається враження, що кожна така жінка має ці характеристики. Великі речення можна розділити.

Слово «моралізаторство» схоже до «повчання». Важливо, щоб після прочитання в людини залишався вибір: прийняти думку, чи ні, скористатися порадою, чи ні. Фраза «люди у білих пальтах» — метафора, значення якої знають далеко не всі. Журналіст / журналістка задля доступності може запропонувати на затвердження автору / авторці цитати її спрощену версію. Після затвердження її можна використовувати.

Спочатку потрібно сказати про проєкт, далі вже згадати про одну назву з журналом, після цього доречно розповідати про деталі проєкту. Розділення речення на два (з інформацією про фахівців і що вони роблять) полегшує сприйняття. Фраза «ресурсний стан» не є настільки поширеною серед людей, які не є психологами.

працюючих матусь. Вони надихають. Вони успішні. З ними цікаво. Ми вирішили зробити журнал, який демонструє щасливе життя, можливості та розвиток. Що все це можливо.

У журналі немає настанов та знецінення інших. Зате є поради, як зробити корисний сніданок, макіяж за сім хвилин після недоспаної ночі. Або як домашні вправи допоможуть підтримувати форму і гарний настрій», — розповідає Нія Нікель, керівниця проекту та засновниця ГО «Епіпросвіта».

Прочитати журнал можна онлайн за цим посиланням.

«Сяйво» — це спільний проєкт ГО «Епіпросвіта» та БФ «Світ Українцям». Журнал отримав таку ж назву. Проєкт розпочався навесні 2024 року. У проєкті працюють досвідчені фахівці, зокрема психологи, терапевти та нейропсихологи. Під час вебінарів вони розповідають про психоемоційні проблеми батьків,

сімей і допомагають їм повернутися в ресурсний стан. Загалом від початку ініціативи провели вже 30 таких вебінарів, а участь у них взяли близько 260 батьків та опікунів дітей із інвалідністю.

Проект «Інформаційна, психологічна та соціальна підтримка батьків дітей з інвалідністю» реалізується за підтримки БО «Українська освітня платформа».

Довідка про БФ «Світ Українцям»

БФ «Світ Українцям» — організація родом із Запоріжжя. Основний напрям роботи — надання психосоціальної підтримки всім, чий стан погіршився через війну. Наші психологи проводять безплатні онлайн-консультації на території всієї країни та офлайн — у Запорізькій і Дніпропетровській областях.

Місія БФ «Світ Українцям» — надихати людей дбати про своє ментальне здоров'я. А нашою візією є країна, де ментальне здоров'я — фундаментальне право кожної людини.

Абревіатура потребує пояснення.

Довідка — це документ. Слово «інформація» влучно характеризує зміст наступного абзацу.

Організація не народжується фізично. Її створюють. Тому слово «родом» може заплутати.

Слово «візія» потребує додаткових пояснень. Натомість «бачення», «бажання» або «ми хочемо» є більш зрозумілими формулюваннями та дає більш чітке розуміння, що це бажання команди осіб.

відповідають на особисті запити сімей і допомагають їм відновити сили. Загалом від початку ініціативи провели вже 30 вебінарів. Участь у них взяли близько 260 батьків та опікунів дітей із інвалідністю.

Проект «Інформаційна, психологічна та соціальна підтримка батьків дітей з інвалідністю» реалізується за підтримки Благодійної організації «Українська освітня платформа».

Інформація про БФ «Світ Українцям»

БФ «Світ Українцям» — організація із Запоріжжя. Основний напрям роботи — надання психосоціальної підтримки всім, чий стан погіршився через війну. Наші психологи проводять безплатні онлайн-консультації на території всієї країни та офлайн — у Запорізькій і Дніпропетровській областях.

Місія БФ «Світ Українцям» — надихати людей дбати про своє ментальне здоров'я. Ми хочемо, щоб ментальне здоров'я було одним з основних прав кожної людини в Україні.

Довідка про ГО «Епіпросвіта»

ГО «Епіпросвіта» — організація, що опікується людьми з епілепсією та супутніми хворобами. Входить до найбільшої пацієнтської мережі «Пацієнти України», залучена до мережі активістів Fight For Right, яка розбудовує інклюзивність, надає освітні та гуманітарні можливості людям з інвалідністю.

Також ГО «Епіпросвіта» тісно співпрацює з найбільшим об'єднанням лікарів неврологів та психіатрів — Українською Протиепілептичною Лігою та розробляє спільні проєкти для надання найкращих практик лікування як лікарям, так і пацієнтам.

Розповсюдження журналів стало можливим завдяки Farmak

Лідер ринку лікарських засобів України компанія Farmak забезпечила друк 1000 фізичних примірників, які вже успішно доставлені до сімей, що виховують дітей з інвалідністю по всій Україні.

Слова англійською мовою можуть не зрозуміти ті, хто не вивчав її. Тому в цьому випадку ми подаємо переклад.

Важливо розділяти абзаци, в яких є одразу дві важливі думки.

Довідка про ГО «Епіпросвіта»

ГО «Епіпросвіта» — організація, що опікується людьми з епілепсією та супутніми хворобами. Входить до найбільшої мережі «Пацієнти України». Залучена до мережі активістів «Боротьба за права» («Fight For Right»), яка розбудовує інклюзивність, надає освітні та гуманітарні можливості людям з інвалідністю.

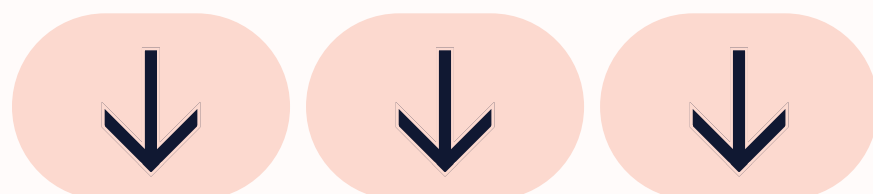
Також ГО «Епіпросвіта» тісно співпрацює з найбільшим об'єднанням лікарів-неврологів та психіатрів — Українською Протиепілептичною Лігою. Ми розробляємо спільні проєкти для надання найкращих практик лікування як лікарям, так і пацієнтам.

Розповсюдження журналів стало можливим завдяки Фармак («Farmak»)

Компанія Фармак є лідером ринку лікарських засобів України. Вона забезпечила друк 1000 примірників журналу. Ці журнали вже доставили до сімей, що виховують дітей з інвалідністю, по всій Україні.

Спрощуючи текст, ми ставимо за мету зробити його зрозумілим для якомога більшої кількості людей. За кордоном існує практика перекладу інформації у форматі легкого читання, яку подають окремими публікаціями. Адже такий формат передбачає максимальне спрощення слів і речень.

Матеріал розроблени й ГО «Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ» у межах реалізації прототипу «Медіа без бар'єрів». Реалізація прототипу «Медіа без бар'єрів» є частиною проєкту «Інклюзія — просто зробимо це!». Прототип реалізує ГО «Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ» в партнерстві з ГО «Епіпросвіта» (Україна). Партнери проєкту «Інклюзія — просто зробимо це!»: Internationales Bildungs- und Begegnungswerk gGmbH (Німеччина), ГО «Інкубатор демократичних ініціатив» (Україна) та ГО «Fight For Right» (Україна). Проєкту надає фінансування: Федеральне міністерство закордонних справ Німеччини в межах програми «Розширення співробітництва з громадянським суспільством у країнах Східного партнерства».

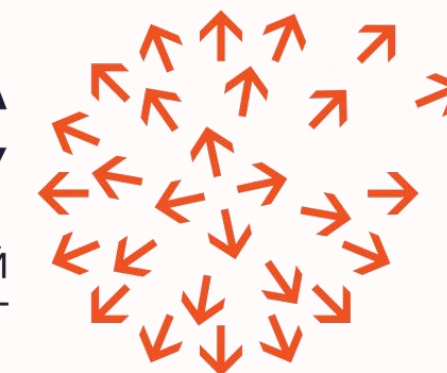
Погляди авторів та авторок, викладені у цьому матеріалі, не обов'язково відображають погляди Internationales Bildungs- und Begegnungswerk gGmbH (Німеччина), ГО «Інкубатор демократичних ініціатив» (Україна) та ГО «Fight For Right» (Україна) або Федерального міністерства закордонних справ Німеччини.

НАШІ КОНТАКТИ:

Громадський холдинг "ГРУПА ВПЛИВУ"
м. Київ, вул. Саксаганського, 41В, кв. 4

ГРУПА
ВПЛИВУ
ГРОМАДСЬКИЙ
ХОЛДИНГ

FACEBOOK

TELEGRAM

YOUTUBE

INSTAGRAM